

νασσ. Πατιδάχος 'νίδκεται ἕνα daχτσύλ' (ὁ βασιλιάς ἀπὸ τῆ ντροπῆ του ζάρωσε. ἐκ παραμυθ.) 'Αραβάν. Εἰμαστιμ-
μάοι τζαί γινισκούμαστιφ-φικὰ (εἴμαστε μάγοι καὶ γινό-
μαστε θεριά' ἐκ παραμυθ.) Κύπρ. || Φρ. 'Ενίσκουμαι καλὰ
(ἀναρρωνύω ἐκ νόσου) Σιλ. 'Εκεῖ 'νίδκεται ἕνα μὲ τὸ χα-
μαμτζῆ (ἐκεῖ γίνεται, συνεννοεῖται πλήρως, συμφωνεῖ ἀπο-
λύτως μὲ τὸν ὑπάλληλον τοῦ λουτροῦ' ἐκ παραμυθ.) 'Αραβάν.
|| Ἄσμ.

Μπούκ-κωμα τρώεις χατζαρκάν, τὸ δέιλις ἀλυσίδιν
τῶαί ὡς τὰ 'λιοβουτ-τήματα γινίσκεσαι παιχινίδιν
(λέγει ὁ ἅγιος Γεώργιος εἰς τὸν δράκοντα, τὸν ὁποῖον
ἐφόνευσε) Κύπρ. || Ποίημ.

Π' ἀγάπην ἢ καρτιά μου ἐν' γεμάτη
τῶαί λειῶ τῶαί στάσ-σω σγιάν τῶερὶν γιὰ σέφαν.
Σγιάν εἰμ' ἀνύπαντρος, τῶαί σου δκηράτη,
'ἐν γινισκούμαστιν τῶ' οἱ δκνὸ μας ἕναν;
Δ. Λιπέρτ., ἐνθ' ἀν. 3, 120.

Γινίσκονται ὀρκὴ Θεοῦ τῶαί πλάσκονται ὀμπρός σου
πλάσκονται = παρουσιάζονται) Δ. Λιπέρτ., ἐνθ' ἀν.
2, 55.

Γ) Ἀπροσ. 1) Γίνομαι Γ1, τὸ ὅπ. βλ. Καππ. ('Αρα-
βάν. Συνασσ. Φλογ.): Βασιλὸς εἶπεν νίδκεται (ὁ βασιλιάς
εἶπεν ὅτι γίνεται αὐτὸ) Φλογ. Στατέτε μιὰ, ἐροῦ σὸ ζιαφέτδ'
ἐτὸ δὲν 'νίδκεται (σταθῆτε πρῶτα, ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ τραπέζι
αὐτὸ δὲν γίνεται' ἐκ παραμυθ.) 'Αραβάν. Δαρά τί' νίδκεται;
(τώρα τί ποιητέον;) αὐτόθ. 2) Μὲ ἐνδιαφέρει τι, ἀσχολοῦ-
μαι εἰς τι Καππ.: Ἄσμ.

Κόρη, τὸ τί μᾶς 'νίδκεται, κ' ἐμεῖς νὰ τότε κλαῖμε;

γινόβελέντζα ἢ, ἀμάρτ. γινουβέλεντζα Στερελλ. ('Α-
ράχ.) γινουβιλέτζα Στερελλ. (Γαλαξ.)

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ρ. γίνομαι καὶ τοῦ οὐσ. βελέν-
τζα.

Κλινωσκέπασμα ἐξ ἐρίου προβάτου ὑποστάν τὴν ἐν τῇ
«νεροτριβῇ» ἐπεξεργασίαν πρὸς πύκνωσιν τῆς ὑφάνσεως
μετὰ τὴν ἐξαγωγήν του ἐκ τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ, ὅθεν τὸ
«γινωμένο», τὸ ἔτοιμον.

γίνομαι κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ.) γίνουμαι Αἰγίν. Ἡπ.
Πελοπν. (Αἰγιάλ. Ἀνδροῦς. Ἀρχαδ. Κόκκιν. Μεσσ. Παπ-
πούλ. Πυλ. κ.ά.) Πόντ. (Σταυρ.) γίνουμι βόρ. ιδιωμ. γίνουμ'
Στερελλ. (Δεσφ. κ.ά.) γίνουμ' Σαμοθρ. ἴνομαι Κάλυμν.
Κάσ. Νάξ. ('Απύρανθ. Δαμαρ. Φιλότ.) Πόντ. ('Ινέπ. Κο-
τύωρ. Ὁφ. κ.ά.) Σύμ. ἴνουμαι Καππ. ('Αραβάν. Φάρασ.)
Πόντ. ('Αργυρόπ. Ἰμερ. Ἰνέπ. Σταυρ. Χαλδ. κ.ά.) νίνουμαι
Καππ. γένομαι πολλαχ. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Καλαβρ.
(Μπόβ. Χωρίο Βουν.) γένομαι Ζάκ. Πελοπν. (Κόκκιν. Λάστ.
Παππούλ. κ.ά.) Ρόδ. γένομαι Ἀπουλ. γένομι βόρ. ιδιωμ.
'ένομαι Θράκ. (Καλλιπ. Σύμ. κ.ά.) ἔνομι Α. Ρουμελ. (Φι-
λιπούπ.) Θράκ. ('Αδριανούπ. Ὁρτάκ. κ.ά.) Μακεδ. (Κοζ.
Πελεκᾶν. Σιάτ. κ.ά.) Σύμ. γένομιον Λυκ. (Λιβύσσ.) γινού-
μενερ ἐν Τσακων. γινόμε'νε ἴμα Τσακων. (Χαβουτσ.) νιγό-
τομαι Καππ. ('Ανακ. Φερτ.) Παρατ. ἐγίνουμ'νε Μύκ. Πόντ.
(Ἀργυρόπ. κ.ά.) ἐγενόμουνα Ζάκ. γένομιαν Μακεδ. ('Ανω
Κώμ.) ἐνεχόμεν Καππ. (Μισθ.) ἐνεχόταμαι Καππ. (Μισθ.)
ἐνεχότουμαι Καππ. (Μισθ.) γ' πρόσ. νιόταν Καππ. (Μισθ.)
νιότον Καππ. (Μισθ.) νιότουν Καππ. (Μισθ.) Ἀόρ. ἐγένο-
μουν Κύπρ. ἐγένομιον Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. κ.ά.) ἀγέ-
νουμιον Πόντ. (Οἶν.) ἐγένομιον Πόντ. (Σαράχ.) ἐγένομ'νε

Πόντ. (Οἶν.) ἐένομιον Πόντ. (Χαλδ.) ἔνομ'νε Πόντ. ἐνάμα
Τσακων. ἴνάμα Τσακων. (Χαβουτσ.) ἐγενάστηνα Καλαβρ.
(Μπόβ.) ἐγέτ-τιμο Ἀπουλ. (Καλημ.) γέντησα Ἀπουλ. (Κα-
λημ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) ἐγένησα Πόντ. (Οἶν.) ἐγένοσα Πόντ.
(Οἶν.) ἔνοσα ('Αμισ.) ἐγένηκα Ἰων. (Φώκ.) Κρήτ. ('Ηράκλ.
κ.ά.) Κύπρ. Νάξ. (Δαμαρ.) Χίος ἐζένηκα Ἀστυπ. γένηκα
πολλαχ. γέν'κα βόρ. ιδιωμ. ἔνηκα Θράκ. (Κομοτ. κ.ά.)
Προπ. (Μαρμαρ.) ἐν'κα Προπ. (Μαρμαρ.) ἠγένηκα Ἀνδρ.
'Ιων. (Κρήν.) Λυκ. (Λιβύσσ.) ἠγέν'κα Πάρ. (Λεῦκ.) ἠένηκα
Νάξ. (Φιλότ.) ἠένηκα Κάλυμν. ἐγίνηκα πολλαχ. ἐγίν'κα Ἡπ.
(Ζαχόρ.) γίνηκα σύνθη. εἴνηκα Κύπρ. Μεγίστ. Νάξ. ('Απύ-
ρανθ. Σκαδ.) Σύμ. κ.ά. γίν'κα βόρ. ιδιωμ. γίν'ga Ἡπ. (Με-
λιγγ. Σαμν. Σούλ. κ.ά.) Θράκ. Λέσβ. Μακεδ. ('Ανω Κώμ.
Βελβ. κ.ά.) ἴνηκα Μακεδ. ('Ασσηρ. κ.ά.) ἴν'κα Μακεδ. (Κοζ.
Σιάτ.) ἴγκα Α. Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) Θράκ. ('Αδριανούπ.
Καραγ. Ὁρτάκ.) Μακεδ. (Βόιον) ἔγινα κοιν. ἔγενα Ἡπ.
(Μαζαρακ.) ἔινα Καππ. ('Ανακ.) Προπ. (Μαρμαρ.) γένα
Καππ. ('Αξ. Μαλακ. Τελμ. Φλογ.) ἔνα Καππ. ('Αραβάν.
Γούρτον. Φερτ. Ὑποτ. γένω πολλαχ. ἔνω Ἡπ. ('Ιωάνν.
Μελιγγ.) Κάσ. Πόντ. Προπ. (Μαρμαρ.) γενῶ πολλαχ. καὶ
Καππ. (Φλογ.) ἐνω Κάσ. Νάξ. (Δαμαρ. κ.ά.) γίνω κοιν.
'ίνω Κάσ. γινῶ κοιν. ἴνω Καππ. (Φλογ.) Κύπρ. γετ-τῶ
'Απουλ. (Καλημ.) Προστ. γένου Μακεδ. (Καστορ.) γένη
Θεσσ. γέναστα Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) ἔνε Καππ. ('Αραβάν.)
γίνου πολλαχ. ἴνου Κάρπ. Κάσ. Νάξ. ('Απύρανθ. κ.ά.) γί-
νουν Πόντ. ('Αργυρόπ. Σούρμ. Τραπ. κ.ά.) γίνε σύνθη. γίμη
βόρ. ιδιωμ. γίν' Σαμοθρ. Πόντ. ('Οφ.) ἴνε Κάρπ. Κάσ. Νάξ.
(Ἀπύρανθ. κ.ά.) Ἀπαρ. γενῆναι Πόντ. (Τραπ.) γινῆναι
Πόντ. ('Οφ. Τραπ.) γινάναι Πόντ. ('Ιμερ.) Μετοχ. γενό-
μενος Ἰων. (Κρήν.) Πελοπν. (Βούρβουρ. Μάν.) Σύμ. ἐνό-
μενος Χίος (Πυργ. κ.ά.) γενούμενος Θράκ. (Σκοπ. κ.ά.)
Πόντ. Προπ. ('Αρτάκ.) Σύμ.—Χ. Χρηστοβασ., Διαγων., 29
γενέμενος Πόντ. γενάμενος Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) γινάμενος
Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) γινόμενος Ἡπ. Πόντ. (Κερασ.) Χίος
(Καρδάμ.) γινούμενε Τσακων. ἴνούμενους Μακεδ. (Κοζ.
κ.ά.) γεῖν'μένους Μακεδ. (Καστορ.) γενημένου Καππ. (Μισθ.)
γενωμένος πολλαχ. γενωμένο Ἀπουλ. γενουμένος Εὐβ.
(Βρύσ.) γενουμένους Θεσσ. (Τρίκερ.) γεναμένος Κρήτ. Πε-
λοπν. (Κάμπος. Λακων.) Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) — Δ. Σολωμ.,
186 γεναμένο Καλαβρ. (Μπόβ.) γεναμένο Καλαβρ. (Μπόβ.)
γινωμένος κοιν. γινουμένους βόρ. ιδιωμ. γιν'μένους Σάμ.
γινάμενος Πελοπν. (Οἴτυλ.) γιανωμένο Ἀπουλ. γιαναμένος
Ζάκ. — Ν. Πολίτ., Παροιμ., 4, 528.

Τὸ Ἑλληνιστ. γίνομαι παρὰ τὸ γίγνομαι. Κατὰ
Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 133, οἱ διττῶς τονιζόμενοι τύπ. τῆς
ὑποτ. ἄορ. γένω - γενῶ, γίνω - γινῶ ὀφείλονται
εἰς τὴν παράλληλον καταγωγήν των, ἐκ τοῦ παθ. ἐγίνην -
ἐγίνηκα, ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ ἐνεργ. ἔγενα, ἀφ' ἑτέρου,
ὅπερ μετὰ τοῦ γίνομαι ἔδωκε τὸ ἔγινα - ἐγίνην.
'Εκ τοῦ τύπ. ἐγίνηκα προέκυψεν ὁ περισπ. τύπ. γινῶ
καὶ ἐκ τοῦ ἔγενα ὁ βαρύτ. γένω, ἐκ δὲ τοῦ ἔγινα
ὁ βαρύτ. γίνω. Ἐκ συμφύσεως τούτων ὁ τύπ. γενῶ.
Οἱ ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ γε - τύπ. ἐσχηματίσθησαν καὶ κατὰ
τὸ συγγενὲς γενῶ, καὶ δὴ ὁ ἄορ. ἐγένησα καὶ ἐγέ-
νηκα, ἢ μετοχ. γεν'μένους κ.τ.τ. Πβ. καὶ τὸν ἤδη ἀρχ.
παθ. ἄορ. ἐγενήθη. Κατὰ Α. Τζάρτζαν, Θεσσαλ.
διαλ., 25, ὁ τύπ. γένομαι πιθαν. κατ' ἀναλογίαν καὶ πρὸς
τὴν ὑποτ. γένω καὶ προστ. γένου, ἂν δὲν ἐσχηματίσθη
κατ' ἄλλα νύληκτα ρήματα ἀπαντῶντα διττῶς: κρίνω -
κρένω, πλύνω - πλένω, ἀρτύνω - ἀρτένω -
ἀρτένομαι, στήνω - στένω κ.τ.τ. Οἱ τύπ. γέ-

νομαι, ἐγένονομαι, ἐγέννηκα καὶ ἔγινα, γενῶ, γένου καὶ παρὰ Σομ. Ὁ τύπ. *γινότομαι* πιθάν. δι' ἀντιμεταθ. ἐκ τοῦ ἀμαρτ. τύπ. *γινότομαι*. Περὶ τῶν εἰς -άμενος καὶ -ούμενος μετοχῶν βλ. Γ. Χατζιδ., MNE 1,13 κέξ. καὶ τὸν αὐτὸν εἰς Ἑπετ. Φιλοσ. Σχολ. Πανεπ. Θεσσαλον. 1 (1927), 9. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ τύπ. *γινωμένος*, ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. ἔγινα, πβ. ἐπὶ ἡγα-θα πάω-παωμένος κ.τ.τ. εἰς Γ. Χατζιδ., αὐτόθ.

Α) Ἄνευ κατηγ. 1) Λαμβάνω ὑπόστασιν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, γεννῶμαι σύνθηθ. καὶ Κκλβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Μισθ.) Πόντ. (Ὁφ.): Ἄν γίνῃ ἀγῶρι, θὰ τὸ βγάλῃ τοῦ πατέρα του (...θὰ τοῦ δώσῃ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του) σύνθηθ. Τί ἔγινε; ἀγῶρι ἢ κορίτσι; σύνθηθ. Ἐκαμε πολλὰ παιδιὰ, ἀλλὰ μόλις γένονταν, σὲ λίγο πέθαιναν Στερελλ. (Κεφκλόβρ.) Δὲ γένιταν τοῦ πιδὶ καὶ τὸ βγαλὶ ἢ μαμμὴ Στερελλ. (Αἰτωλ.) Γιῶ'κι καλὰ τοῦ πιδὶ. Γιῶ'κι ζουντανὸ - πιθαμένον τοῦ πιδὶ αὐτόθ. Ἦρτε καὶ ἐγενάστη ἄθροπο Κκλβρ. (Μπόβ.) || Φρ. Ἀσ' σὸν κόλο ἐγέν'τονε (ἐκ τοῦ ἀφεδρώνος ἐγεννήθη ἐπὶ τῶν ἐναντιουμένων εἰς τοὺς ἄλλους ἢ πρᾶττόντων τὰ ἐναντία τοῦ πρέποντος) Ὁφ. || Γνωμ.

Ὁ ἔρημος, ὁ μοναχός, ὁ ὀρφανός καὶ ὁ ξένος
κάλλια νὰ μὴ γενότανε 'ς τὸ γόσμο ὁ καημένος

Ἰος. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Ἡσιόδ., Ἔργα, 175: «ἢ πρόσθε θανεῖν ἢ ἔπειτα γενέσθαι». 2) Ἐπὶ ἀψύχων, ἰδίχ φυτῶν, ἀναπτύσσομαι, παράγομαι, εὐδοκιμῶ κοιν.: Δὲν ἔγινε πολὺ σιτάρι ἐφέτος. Ὡς αὐτὸ τ' ἀμπέλι γίνονται γλυκὰ σταφύλια. Ὡς αὐτὸν τὸν τόπο δὲ γίνεται τίποτα, οὔτε σιτάρι οὔτε κριθάρι. Καλὸ κρασί γίνεται - καλὴ ρετσίνα γίνεται 'ς τὰ Μεσόγεια κοιν. Τώρα δὲ γίνεται τίποτα 'ς τὰ χωράφια μας Ἡπ. (Δρόπολ.) Γένονται καλὲς οἱ ἐλιές Πελοπ. (Λεῦκτρ) Ἀκεῖ εἶναι οὐλο βαρκότοπος καὶ δὲ γένονται τὰ σ'τάρια Ἡπ. (Πέρδικ.) Ἐῖνηκε δὲ κλήμα, εἶνηκε τ' ἀβέλι καὶ ἴνεται τὸ κρασί καὶ τὸ πίνουμε Νάξ. (Ἀπύρχνθ.) Τὸ σφουγγάρι γένεται πάνω σὲ πέτρα καὶ σὲ φύκιον Θεσσ. (Τρίκερ.) Δὲν γίν'καν τὰ γένια τ' ἀκόμα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Πᾶνε 'ς τὸ βασιλιά τσαὶ τοῦ εἶπανε πῶς γένῃ πίσου τὸ σουπαρίτσι (γένῃ πίσου = ἀνεφύη) Εὔβ. (Βρύς.) Τώρα, καινούργιος ἀθ-θός θὰ γένῃ Κίμωλ. Πβ. ἀρχ., Ξενοφ. Ἀπομν.,... «ὁ ἐκ τῆς χώρας γιγνόμενος σῖτος». Γινόδαι τ' ἀβέλια Τῆν. Γένονται τὰ καπνὰ ἰδῶ, ἀλλὰ δὲν ἔχουμε χουρᾶφια πουλλὰ Μκκεδ. (Καστορ.) Μόνε νὰ τὰ διατηρῇς τὰ λάχανα, γένονται (ἐὰν ἀπλῶς τὰ συντηρῇς...) Σέριφ. Τὸ βοῦρλο γένεται σὲ βαζκὶ μέρη Ἡπ. (Πωγών.) Εἴχαμαν 'ς τὸ βαξέ μας δυὸ λεμονές γινωμένες (= ἠῶξημέναι, ἀνεπτυγμέναι πολὺ) Ἡπ. (Πάργ.) || Παροιμ. Μόνον οἱ τριχες τοῦ σπανοῦ δὲ γίνονται. Ὅλα γίνονται, μονάχα τοῦ σπανοῦ τὰ γένια δὲ γίνονται κοιν. β) Καὶ ἐπὶ ἀφῆρ. ἐννοιῶν, δημιουργοῦμαι πολλαχ.: Γνωμ. Σὲ παλιὸ χωριὸ καινούργια συνήθεια δὲ γίνεται Κεφκλλ. 3) Ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, αὐξάνομαι εἰς μέγεθος, εἰς πᾶχος σύνθηθ. καὶ Καππ.: Δὲ θέλ' νὰ γέν' ἢ γιδούλα μ' καὶ νὰ φέρ' γάλα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τὰ φαγανά τὰ γ'ρούγια γένονται αὐτόθ. Χουρὶς διάλιμα δὲ γένιτι, καὶ θηλ'κὸ νὰ 'νι (ἐνν. τὸ γουρούνι διάλιμα=διάλεγμα=εὐνουχισμός) αὐτόθ. Τίτα τὰ παιδιὰ τόσον ἀπ' τῶν, καὶ δὲ γίν'ντι (αὐτὰ τὰ παιδιὰ ἂν καὶ τρώγουν τόσον πολὺ, δὲν ἀναπτύσσονται) αὐτόθ. Γιὰ νὰ γέν' τοῦ γ'ρούν' τὸν μουνουχᾶν αὐτόθ. Μὰ εἶναι ὁ χοῖρος ποὺ πῆρες σοῖλῆς; Δὲς καὶ νὰ ἴνεται; Νάξ. (Ἀπύρχνθ.) Ἐκεῖ δὲ γένεται ἀπ' τὰ γ'ρούγια (ἐκεῖνος δὲν παχύνεται, δὲν παίρνει ἀπάνω του, ἀπὸ τὴν παχυργία του, τὴν κακία του) Σαμοθρ. || Γνωμ. Τοῦ καὶ τοῦ νομάτη ὁ

υἱὸς τῆς γράφῃ, ἄ γινῇ (τῆς=τοῦ καλοῦ ἀνθρώπου ὁ υἱὸς καὶ παρὰ τὰς ἀντιζούτητας θὰ προσδεύσῃ, θὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὴν ζωὴν του) Καππ. 4) Ἐπὶ καρπῶν, φυτῶν, ἐξανθημάτων τοῦ σώματος (σπυριῶν, ἀκμῆς), ὠριμάζω, πεπαίνομαι κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Κκλβρ.) Πόντ. (Κερκσ. Τραπ. κ.ά.): Ἐγιναν τὰ σῦκα - τὰ πεπόνια - τ' ἀχλάδια. Δὲν ἔγιναν ἀκόμα τὰ σταφύλια. Θὰ γίνουν αὐτὸ τὸ μῆνα τὰ κεράσια κοιν. Γινωμένα μῆλα - μούσμουλα κοιν. Γίνῃκε τὸ σπυρί, θέλει ἄνοιγμα κοιν. Τὰ καρύδια γένονται τὸ Σεπτέμβρη Πελοπ. (Κκλβρ.) Τὸ λινάρι μου εἶναι γινωμένο, θὰ πάω νὰ τὸ ξεκολώσω (ξεκολώνω = ἐκριζῶ) Πελοπ. (Πρξστ.) Κ'φῶν' τοῦ κρεμμύδ' καὶ δὲ γένετι (κ'φῶν' = δὲν σαρκοῦται, δὲν μεστοῦται) Θεσσ. (Τρίκερ.) Τὰ σῦκα ὄντε γένονται πουλύ, τὰ λέμε ψ'τάλια αὐτόθ. Ἐν ἐγενήσανε ἄκομα τὰ κορόμηλα Εὔβ. (Κουρ.) Γινούκαν τ' ἀπίδια Κυδων. Τὰ σταφύλια ἐγενήκανε ὀγλήγορα Κρήτ. (Ἡράκλ.) Δὲν εἶνησαν ἀκόμα τὰ καλὰ χόρτα Νάξ. (Ἀπύρχνθ.) Οἱ λουβαρδίτισες ἀχλάδες γένονται τὸ Σετέβρη Κύθν. Ἀκόμη δὲν εἶναι γινωμένα τὰ σταφύλια καὶ εἶναι ξινὰ Κρήτ. (Μκλκ.) Γινωμένα πρυνόγια Κυδων. Δὲν εἶναι γινωμένα ἄκομα τὰ σῦκα - τὰ σταφύλια Εὔβ. (Βρύς.) Γενωμένο σῦκο Πελοπ. (Κκλβρ.) Τὰ κεράσια εἶναι γινωμένα Βιθυν. Δὲ γίν'καν ἀκόμα τὰ σταφύλια αὐτόθ. Νὰ πιάκω δύον μῆλα γινωμένα...; Τ'ἀπίδια γενάμενα ἐν' Τραπ. Ἀλλὰ θὰ ἔχ'νε καρπὸν καὶ ἄλλα γενάμενα, ἄλλα μάντζα (...ἄλλα μὲν ὠριμα, ἄλλα δὲ ἄωρα) αὐτόθ. || Παροιμ.

Πότ' ἡγένη ἡ κολοτσούθα; | πότ' ἡμάκρην' ἡ ὀριά της;

(ὀριά = οὐρά. ἐπὶ τῶν προῶς ἐρωτοτροπουσῶν κορασιῶν)

Ἰος Τὸ σῦκον τὸ σῦκον τερεῖ καὶ γίνεται (τερεῖ=τηρεῖ, βλέπει) ὅτι διὰ τῆς μμήσεως πολλαπλασιάζονται τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ Πόντ. Καὶ μεταφ., καταβάλλομαι ἐκ τῆς ἡλικίας, νόσου πολλαχ.: Εἶναι γινωμένος (καχεκτικός, ὠχρός, ἐξηγν-τλημένος ἐκ τοῦ πυρετοῦ) Κρήτ. Πβ. σ τ α φ ι δ ι α σ μ ἔ ν ο ς. β) Ἐπὶ προσ. ἢ ζώων, προάγομαι εἰς ἡλικίαν ἢ σωματικὴν τελείωσιν, ἐνηλικιοῦμαι, ἀποκαθίσταμαι, καθίσταμαι αὐτάρκης, αὐτεξούσιος, χειραφετοῦμαι Ἀνδρ. Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. Μκκεδ. (Βόιον) Πελοπ. (Βερρεστ.) Πόντ. (Κερκσ. Τραπ. κ.ά.) Προπ. (Μκρμαρ.) κ.ά.: Τώρα ποὺ ἔγινα καὶ ἀπὸ τράνεφα, θὰ πάω ἐγὼ 'ς τὰ ξένα Βόιον || Ἀσμ.

Ἀφόδας ἦσαν δυὸ χρονῶ, καὶ ἐγὼ ἤμουν τεσσάρω,
ἢ μάννα σου μοῦ τό 'λεγε νὰ γίνης νὰ σὲ πάρω
Ἀνδρ.

.....εἶσαι μικρὸς ἀκόμα

ἐγίνεκα καὶ τὴν ζητῶ, ἄλλον ζητῶ ἢ καρδιά της

Ζαγόρ. γ) Φθάνω εἰς τὸ σημεῖον ἀκμῆς, προσδεύω, τελειοῦμαι σύνθηθ. καὶ Καππ.: Ἐφτασε, ἔγινε πιά, δὲν ἔχει ἀνάγκη κἀνένα Ἀθῆν. 5) Πραγματοποιοῦμαι, τελοῦμαι, συμβαίνω, ἀπροσ. ἰδίχ κοιν. καὶ Καππ. (Συνασσ. κ.ά.) Πόντ. Ἀμισ. Κερκσ. κ.ά.) Τσακῶν.: Τί γίνεται 'ς αὐτὸ τὸ σπῖτι καὶ φωνάζουν; Τὰ μάθατε τί ἔγινε χτές 'ς τὸ γήπεδο; Τί λές, θὰ γίνῃ πόλεμος; Ἐγινε μεγάλο κακὸ 'ς τὴν ταβέρνα μὲ τοὺς μεθυσμένους. Νὰ δοῦμε τί θὰ γίνῃ! Γίνεται - ἔγινε πόλεμος - ἐπανάσταση - σεισμὸς - νεροποντὴ - θεομηνία. Εἶναι ἀργὰ πιά, ἔγινε ἡ ζημιὰ. Ποῦ - πότε θὰ γίνῃ ὁ γάμος; Ἀπόψε θὰ γίνῃ μέγας ἐσπερινὸς 'ς τὴ Μητροπόλιν. Αὔριο θὰ γίνῃ παρέλαση τῶν σχολειῶν κοιν. Θὰ γίνῃ αὐτὸ ποὺ λέω - θέλω ἐγώ! (ἐπὶ αὐστηρᾶς προειδοποιήσεως) κοιν. Μὴ τοῦ θέλ'μάς ' γίνιτι Ἀλόνν. Ἀμα καμμὶὰ φουρὰ γέν' ἔνα κακονκάρδισμα, ὅστιρα, ὅ,τ' καὶ νὰ κάμ' κἀνένας, ὅλα εἶναι χαμένα Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Οὐλα αὐτὰ εἶναι γινωμένα, δὲν εἶν' ἀγέοντα Θεσσ. (Τρίκερ.) Τὸ τρύγημα (τῶν μελισσῶν) γένεται τὸν

Ἀμάνη Πελοπν. (Λεῦκτρ.) Κατὰ τὴν βασκαλιὰ γίνονταν ἕνα πανηγύρι· μεγάλο 'ς τὸ Φιλιάτι "Ηπ. (Δίβρ.) Τὴν Δευτέρα γίνονταν ἡ λειτουργία Ἀμοργ. Τότε γενότανε πάδα Σαββάτο βράδυ ὁ γάμος Κίμων. Μιὰ φορὰ ἐγινότανε ἕνα πανηγύρι 'ς τὸν "Αι-Παδελήμονα Κεφαλλ. Μετὰ ἔινε ἡ πιστοχώρηση τῇ Μικρᾷ Ἀσίας Προπ. (Μαρμαρ.) Γίν'ταν κλεψιές· τέτοια πράματα γίν'τα πολλά αὐτόθι. Ἐκεῖ πέρασε ἕνας γέροντας καὶ τὸν ρώτησε τί εἶχε καὶ τοῦ εἶπε τί τοῦ γίνονταν (ἐκ παραμυθ.) "Ηπ. Τὴν-Κεριακὴ πρὶν ἀπὸ τὸν-γάμο γίνεται τὸ προικοσύμφ-φωνο, γίνονται τὰ χαρτγιά Νίσυρ. Ἐν νά'ναι παραπάνω 'πὺ δίλια χρόνια πὺ γίνην τοῦν τὸ προῖμαν Κύπρ. Αὐτὰ γίνιταν μὲ τις Τσέτες ἀκειμέσα "Ηπ. (Δίβρ.) Ἡ γι-ράκους καρτιροῦσι νὰ ἰδῇ τί θὰ γ'νῇ (ἐκ παραμυθ.) Θεσσ. (Τρίκερ.) Ἀπὸ ἡ δουλεία ἐν' τον κάμποσα ἡμέρας (ἐκ παραμυθ.) Πόντ. (Ἀμισ.) Ἐθὰ 'ναθῇ τῶν εἰς (δὲν θὰ γίνῃ καὶ ἐκεῖνο) Τσακων. Διαλάλησε τὸ γενούμενο 'ς τὸ χωριὸ Χ. Χρηστοβασ., Διαγων., 29. Ἡ γιαιτρός πῆρενα χαβάρ· γιὰ τὰ γενούμενα Προπ. (Ἀρτάκ.) Αὐτὸ γέν'ταν ἀρεκτόν καιρὸ (ἐκ παραμυθ.) Ἀλόν. Λαγεῖ κι γ-οῦλα κατ' ἐνήκασι (λαλεῖ, λέγει ὅλα καθὼς ἐγιναν) Καππ. (Συνασσ.) Ἡ παντρεία 'ς σὸν τόπον ἀτ' ἴνοντανε ἀραέτς' (ὁ γάμος εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγίνετο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον περίπου) Πόντ. Αὐτὰ (τὰ θύματα τοῦ Χριστοῦ) εἶναι γενόμενα (εἶναι γεγονότα, ἔχουν συμβῇ) "Ιος || Φρ. Γίνεται θόρυβος - φασαρία (ἐπικρατεῖ θόρυβος - φασαρία) κοιν. Γίνεται νταραβέρι - τζίρος (ὑπάρχει, πραγματοποιεῖται συναλλακτικὴ κίνησις, ἐμπορικὴ δόσολη-ψία) κοιν. Τί γίνεται; Τί ἔγινε; (τί συμβαίνει; τί συνέβη;) Τί γένεται; (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Πελοπν. (Καρυὰ Κορινθ.) Τί ἔινε; Προπ. (Μαρμαρ.) "Ο,τι ἔγινε, ἔγινε (ἄς μὴ στενοχωρούμεθα διὰ τὰ γενόμενα, ἐξ αἰτίας σφάλματός τινος, διότι δὲν ὠφελεῖ ἄς εἴμεθα προσεκτικοὶ εἰς τὸ μέλ-λον τοῦλάχιστον, συνών. μὲ τὴν «ὁ γέγονε, γέγονε») κοιν. "Ο,τι γίνῃ, ἄς γίνῃ! (ἐπὶ ἀδιαφορίας διὰ τὰ συμβησόμενα. Πβ. ἀρχ. «οὐ φροντίς Ἰπποκλείδην» κοιν. "Ας γίνῃ ὅ,τι θέλει! (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) κοιν. Τώρα, θὰ τὸ τα-λιάρω 'γὼ 'δωδά, τσ' ὅ,τι θέλει ἄς γενῇ! (ταλιάρω = κό-πτω) "Ιος Κάτι μπορεῖ νὰ γίνῃ (εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ μέσον τι θεραπείας τῆς δυσμενοῦς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ὑποθέσεώς τινος) κοιν. Μπορεῖ κά' νὰ γένῃ (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Σκόπ. Γίνεται ἡ γνώμη - τὸ θέλημα - ἡ καρδιά - τὸ χατίρι κάποιου (ἐκτελεῖται, ἐκπλη-ροῦται ἡ ἐπιθυμία του) κοιν. Πβ. ἐξ ἐγγρ. τοῦ 1816, ἐκ Θήρας: «καὶ νὰ γίνεται καὶ ἡ ψυχὴ τῆς αὐτῆς κερά-Μαριου... καθὼς ὀρίζει εἰς τὴν διαθήκην της». Ἐγινε τὸ Ἀνάστα ὁ Θεὸς - ὁ Κύριος! (ἐπὶ μεγάλης ταραχῆς καὶ συγχύσεως. "Η φρ. ἐκ τοῦ ἐκκλ. ὕμνου «ἀνάστα ὁ Θεὸς κρίνων τὴν γῆν...», ὅστις ψάλλεται κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Μεγάλου Σαββά-του, ὅτε συνήθως ἐπακολουθεῖ μεγάλος πανηγυρισμὸς καὶ θόρυβος τῶν ἐκκλησιαζομένων, καθὼς προσπαθοῦν νὰ ἀρπά-σουν τὰ ὑπὸ τοῦ ἱερέως σκορπιζόμενα φύλλα δάφνης ἢ πέ-ταλα ἀνθέων εἰς τὸν ναὸν) κοιν. Ἀνάστα ὁ Θεὸς ἐγέν'τον! (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Πόντ. (Κερασ.) Ἐγινε τ' Ἀνάστα ὁ Κύριος (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Πελοπν. (Δημητσάν.) Ἐ-γινε-θὰ γίνῃ τῆς κακομοίρας (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) κοιν. Θὰ γέν' τ'ς κακομοίρας Στερελλ. (Φθιώτ.) Εἶπε κ' ἔγινε τὸ φαῖ-τὸ κοστοῦμι! (εἶναι ἄριστα παρεσκευασμένον-ἔχει τε-λείαν ἐφαρμογὴν) πολλὰ. Εἶπε καὶ ἐγένετο! (ἐπὶ τῶν διὰ τῆς ἐπιμονῆς τῶν ἐπιτυχανόντων τι ἢ ἐπὶ ταχείας ἐκτελέσεως ἔργου) κοιν. Αὐτὸς εἶναι εἶπε καὶ ἐγένετο (ἐπὶ εὐφυν, ἱκανῶν ἀνθρώπων) ἀγν. τόπ. Δὲν ξέρεῖ τί τοῦ γίνεται! (ἐπὶ ἀφυν ἢ ἀδυν ἢ λόγῳ μέθης μὴ ἀντιλαμβανομένων τι) κοιν. Τρομάρα

του! Δὲν ξέρεῖ τί τοῦ γίνεται Πελοπν. (Αἴγ.) Ἐγινε τοῦ Κου-τρούλη ὁ γάμος - τὸ πανηγύρι (συνέβη, ἐπῆλθε φοβερὰ τα-ραχὴ, ἀταξία καὶ σύγχυσις) κοιν. Γένοιτο! (εἶθε νὰ γίνῃ! ἐπὶ εὐχῆς διὰ τὴν πραγματοποίησιν ἐπιθυμητοῦ πράγματος. "Η φρ. ἐκ τῆς ἐκκλ. εὐχῆς «γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ Σέ») λόγ. σύνθηθ. Μὴ γένοιτο νὰ πάθω τέθριο πρᾶμα! (συνών. μὲ τὴν: μὴ κακὸ καὶ πᾶθω τέτρι ο π ρ ᾱ μ α!) Θήρ. Μὴ γέν' don Θράκ. (Μα-ρών.) || Παροιμ.

Ἐμαθε νὰ γένεται, | τώρα δὲν ξεγίνεται (ὅτι δυσκόλως ἀποβάλλεται ἡ συνήθεια) "Ηπ. || Γνωμ. Συνθεριὰ καὶ κουβαριὰ ἂ δὲ μοιάσῃ, δὲ γένεται (διὰ νὰ ἐπι-τύχῃ ἡ μεσολάβησις διὰ σύναψιν γάμου, ἢ ἀνάληψις τελέ-σεως βαπτίσεως ὑπὸ τινος ὡς ἀναδόχου πρέπει οἱ μεσολα-βηταὶ νὰ εἶναι ὁμοίου χαρακτῆρος πρὸς τοὺς ἀμέσως ἐνδια-φερομένους) Κεφαλλ. Συνών. φρ. Ἀν δὲν ταιριάζ-α με, | δὲν θὰ συμπεθεριάζα με. Σὲ παλιὸ χωριὸ καινούργια συνήθεια δὲ γίνεται Κεφαλλ. Τὰ γενόμενα οὐκ ἀπογίννεται ἢ ἀπογίνονται (ἀδύνατον νὰ ματαιωθῇ συντελεσθεῖσα ἤδη πράξις) λόγ. σύνθηθ. || Ἄσμ.

Ἀπὸ τὸ σπῖτι σου περνῶ, κλαίω κι ἀναστενάζω
δὲν ξέρω τί μοῦ γίνεται, τοὺς τοίχους κουβεντιάζω
"Ηπ.

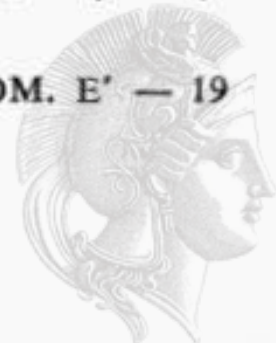
Χριστέ μεγαλοδύναμε, μεγάλο τ' ὀνομά σου,
τίποτε δὲν ἐγίνεται χωρὶς τὸ θέλημά σου
Θράκ. (Καλλιπ.)

Δοξάζω σε, καλὲ Θεέ, δοξάζω τ' ὀνομάς-σου,
τίποτε ἐν τῇαὶ γένεται δίχως τὸ θέλημά σου
Κύπρ.

Τύχη, δὲν ἐβαρέθηκες τί μῶχεις γιαναμένα,
μέρα δὲν ἐξημέρωσε χαρούμενη γιὰ μένα
Ζάκ. || Ποίημ.

Τί χλαλοῇ 'ς τὸν κάτω κόσμον ἐγίνῃ!

Δ. Σολωμ., 128. β) Ἀπροσ., τελεῖται τι, καταβάλλεται προσπάθεια διὰ τι κοιν.: Δὲ γίνεται - δὲ βλέπω νὰ γίνεται τίποτα γιὰ τὸ διορισμὸ μου κοιν. γ) Μετὰ λέξεως δηλούσης χρονικὴν ὑποδιαίρεσιν τῆς ἡμέρας, ἐπέρχεται κοιν.: Γίνεται - ἔγινε πρῶι - μεσημέρι - βράδυ κοιν. "Οσο νὰ γίνῃ βράδυ, θὰ εἶμαι 'ς τὸ γραφεῖο κοιν. 6) Τελοῦμαι, ἐκτελοῦμαι, παρα-σκευάζομαι, κατασκευάζομαι, συντελοῦμαι, ὡς παθ. τοῦ κ ἄ ν ω κοιν. καὶ Καππ. (Φάρας.) Τσακων. (Πραστ.): Γίνε-ται - ἔγινε τὸ φαῖ - τὸ ψωμί - ἡ ντουλάπα. Ξέρεις πῶς γίνεται τὸ τυρί; Ἐγιναν τὰ κρασιὰ (συντελεσθῇ ἡ ζύμωσις των) κοιν. Ἐγινε ὁ φουῆρος (ἐθερμάνθη ἀρκούντως διὰ τὸ ψήσιμον τῶν ἄρτων κλπ., ἐ π ὕ ρ ω σ ε) Πελοπν. (Κορινθ.) Ὁ φουῆ-ρος ἐγίνηκε-εἶναι γινωμένος (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Ἴων. (Κρήν.) Ὁ φουῆρος εἶναι γιναμένος (συνών. μὲ τὴν προη-γουμ.) Πελοπν. (Οἶτυλ.) Γί'ν'κι τὸ ψωμί (ὁ ζυμωθεὶς ἄρτος εἶναι ἔτοιμος διὰ τὸν φουῆρον) "Ηπ. (Πρέβ.) Στερελλ. (Χρισ.) Ἐγιναν τὰ ψωμιά· ἀναψε τὸ φουῆρο, νὰ τὰ ρίξωμε "Ηπ. (Δερβίτσ.) Γιὰ νὰ γένῃ τὸ ψωμί καλά, ν' ἀναπιάνῃς προζύμι ἀποβραδὺς (νὰ γένῃ = νὰ συντελεσθῇ ἡ ζύμωσις του, ν' ἄ ν ε β ῇ) Πελοπν. (Βούρβουρ.) Τ' ἀφίν'νι δυὸ-τρεῖς μέρις τοῦ γάλα, ὅσον νὰ γέν' (νὰ γέν' = νὰ ὑποστῇ ζύμωσιν, νὰ γίνῃ ὑπόξινον) Στερελλ. (Φθιώτ.) Ἐγίνῃ δὲ φαῖ (ἔγινε, παρε-σκευάσθη) Κύθν. Γένεται ὁ καπνὸς (ὅταν μένη κρεμασμένος εἰς δροσερὸν μέρος, βελτιοῦται ἡ ποιότης του) Στερελλ. (Ἀ-γρίν.) Πᾶμεν νὰ τὰ βγάλουμεν, εἴνησαν δὲν εἴνησαν (ἐνν. τὰ κάρβουνα, εἰς τὸ καμίνι· εἴτε εἶναι ἔτοιμα εἴτε ὄχι) Σύμ. Σὲ τρία καρφιά 'ς τὸ δοῖχο γένεται ἡ σταύρωση, πὺ θὰ βάλῃ τὰ σταυροκάλαμα (σταύρωση = ἡ εὐθέτησις εἰς παραλλή-

λους γραμμάς τοῦ διὰ τὸν ὑφαντικὸν ἱστὸν προοριζομένου νήματος) Ἰος. Τὸ κερὶ τὸ πλύν-νανε, καὶ τὸ νερό πού βγά-νανε τὸ βράζαμε κ' ἐγίνοντο τὸ ἔφιμο (κερὶ = κηρήθρα· ἔφιμο = εἶδος σιροπίου, μέλι τελευταίας ποιότητος) Ἀμοργ. Πίτις γένονται κί μ' τοῦ ξιρουτῆρος Θεσσ. (Τρίκερ.) Ἔγινε τ' ἁλώνι (ἀπεπερατώθη ὁ ἁλωνισμός) Πελοπν. (Λεῦκτρ.) β) Προέρχομαι, προκύπτω κοιν.: Τὸ χαρτί γίνεται ἀπὸ ξύλο. Τὸ κερὶ γίνεται ἀπὸ τὴν κηρήθρα κ.τ.τ. κοιν. γ) Εἰδικῶς ἐπὶ ἀγρῶν, εἶμαι εὐχερὴς εἰς τὴν ἄροσιν, εἶμαι ἀρόσιμος Κρήτ. (Κατσιδ.) Πελοπν. (Οἴτυλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.: Γίνεται τὸ χουράφι Κατσιδ. Γίνεται τὸ χωράφι Οἴτυλ. Τὸ χωράφι μου γίνεται, πού πάει ἀφρός ἀγν. τόπ. Ἐκεῖ συζητοῦν γιὰ τὰ χωράφια, δηλαδὴ ἂν γίνονται, ἂν ὁργώνονται εὐκολα ἀγν. τόπ. Ἦρθι κερὸς νὰ καμουθῇ, νὰ γέν' τοῦ χουράφ', θὰ τοῦ σπείρου (ἀφοῦ ὁργωθῇ...) Αἰτωλ. δ) Διαμορφοῦται τι, ἀποβαίνει τι κοιν. καὶ Καππ. (Φαρασ.) Τσακων. (Πραστ.): Ἄ'ιωῇ 'ς ἂν βελέτῃ ἂν ἰάβι (θὰ γίνῃ σ' ἓνα πελέκι μία λαβή· μεταφ., ἐπὶ χρησίμου ἀνθρώπου) Φάρασ. Ὑφασμα δίμιτο, μάλλινο, γινώμενο σὲ μαντάνι Δ. Λουκόπ., Πῶς ὑφαίν., 66. Τὸ ὕφασμα ἀναμαλλιάζει, γίνεται, ὅπως λένε αὐτόθ. 29. Ἡ δουλειά μας γιαναμένη Ν. Πολίτ., Παροιμ., 4,528. 7) Εἶμαι, ὑπάρχω, εὐρίσκομαι κοιν.: Καλύτερα παπούτσι ἀπ' αὐτὰ δὲν γίνονται Ἀθῆν. Γίνεται χειρότερη ζωὴ ἀπ' αὐτὴν πού κάνω - ἔχω; αὐτόθ. Ἐζήσε μιὰ ζωὴ καλὴ, πού καλύτερη δὲν γίνεται Θράκ. (Αἰν.) β) Εἶμαι κάπου, ἀσχολοῦμαι εἰς τι Πόντ.: Τὸ παιδὶν γίνεται 'ς σὴν παίγναν (=εἰς τὸ παιχνίδι). γ) Εἶμαι ἔτοιμος, πρόσφορος διὰ τι Πόντ. (Κοτύωρ. κ.ά.): Ἐγὼ 'κ' ἵνομαι (δὲν εἶμαι κατὰλληλος, δὲ ν κ ἄ ν ω γ ἱ ' α ὕ τ ὀ) Κοτύωρ. || Ἄσμ.

Γίνομαι κάστρα νὰ πατῶ, χωρία νὰ χαλάνω

Πόντ. δ) Εὐρίσκομαι εἰς τινα κατάστασιν ἀπὸ ἐπόψεως ὑ-γείας, οἰκονομίας κ.τ.τ. κοιν.: Τί (μοῦ) γίνεσαι; Τί γίνεστε; Τί γινόσαστε; Τί γίνεται ἡ γυναῖκα σου - ἡ οἰκογένειά σου; Τί γίνονται τὰ παιδιὰ σου; (συνών. με τίς: Τί κ ἄ ν ε ἰ ς; Π ὥ ς π ᾶ ς; Π ὥ ς ε ἰ σ θ ε; Π ὥ ς π ᾶ ν ε ο ἰ δ ο υ λ ε ἰ ς σ ο υ; κ.τ.τ.) κοιν. Εἶδα γένεσαι; Μύκ. Τί γενό-σαστε; Πελοπν. (Κυνουρ.) Τί γίνεται ἡ φαμελιά σου; αὐτόθ. Τί γίνισι; Σάμ. ε) Εὐρίσκομαι εἰς σχέσεις μετὰ τινος Ἦπ. (Ἰωάνν.): Δὲ γενομίστι (δὲν ἔχομεν ἐπαφὰς μετὰξὺ μας, δὲν ἀνταλλάσσομεν ἐπισκέψεις).

Β) Μετὰ κατηγορ.: 1) Ἐπὶ προσωπ. καὶ πραγμ., εἰς περι-φράσεις ἰδίᾳ, ἔρχομαι εἰς τινα κατάστασιν διάφορον τῆς προηγουμένης, ἐξελίσσομαι, καταλήγω εἰς τι, διαμορφοῦμαι, ἀποβαίνω, καθίσταμαι, ὀνομάζομαι, διορίζομαι κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Μισθ. Σινασσ.) Πόντ. (Ἀργυρόπ. Ἰμερ. Κρώμν. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. (Πραστ.): Γίνομαι προϊστάμενος - διευθυντής - καθηγητής - δικαστής - γιαντρός - Ἑλληνας ὑπήκοος - στρατηγός - διοι-κητής τῆς Τραπεζῆς - ἐπιθεωρητής - ψαρομάλλης. Γίνομαι κουμπάρος-κουμπάρα-γαμπρός-νύφη (παρίσταμαι ὡς παρά-νυμφος εἰς τὸν γάμον τινὸς-νυμφεύομαι-ὑπανδρεύομαι) κοιν. Ἡ ρίζα τ' ἀγκαθιοῦ γίνεται φάρμακο γιὰ τὸ τυρεῖ Ἦπ. (Μαρ-γαρ.) Ἐρόμε δὰ πῶς γίνονται οἱ βουλευτᾶδες Κίμωλ. Ἐγίνῃ διακονιάρης καὶ τὸν εἶδαν 'ς τὸ κατώι τοῦ βασιλιᾶ (ἐκ παρα-μυθ.) Ἦπ. (Μαργαρ.) Τὸ κρασί ἐγινε διαμάντι (ἐξαιρετικῆς ποιότητος ὡς καταστὰν διαυγέστατον) Πελοπν. (Μεγαλοχ.) Ἡ γυναῖκα του γίν'κε ἄντρας (ἐκ παραμυθ.) Ἦπ. (Δίβρ.) Τὸ ἴλεθονε καλὰ (τὸ μεῖγμα ἐλαίων, εἰς ἐλαιοτριβεῖον) καὶ γέ-νεται σὰ σούγκλι Ἰος Ἐγινε μιὰ σὰν χωριάτισσα γοιὰ (κατέστη ἀγροῖκος, ὑπερῆλιξ) κοιν. Ἀμα φύῃ ἡ χαράῃ τῆς

πέτρας (τοῦ μύλου), γένεται ἡ πέτρα πλατουριά (χαράῃ = τὸ χάρχιμα, πλατουριά = ἐπίπεδος) Ἰος. Δὲ γένεται νόστ'μο τὸ σῦκο 'ς αὐτὴ τὴ συκιά Τῆν. Τὸ βασιλιόπουλο μονομιὰ γένεται θερίο τσαὶ σ'κώνεται ἀπ' τὸ κρεβάτι (ἐκ παραμυθ.) Μύκ. Ἐσκυφι κί τοῦ πῆρι, ἔγ'νι μαλαματένιον (ἐνν. τὸ φίδι· ἐκ παραμυθ.) Θεσσ. (Τρίκερ.) Θὰ γενῆς λαφάτσι. — Ἀς γενοῦ, λέει (ἐκ παραμυθ.) Εὐβ. (Βρύσ.) Νὰ ἐπάρης τὸ βασι-λειομ-μου, νὰ γένῃς βασιλιάς (ἐκ παραμυθ.) Κάσ. Γένεν μυ-λωνᾶς Μισθ. Ὁ βασιλέας ἐν' τορε λιθάρ' (ἐκ παραμυθ.) Κάππ. Τὸ ρύζ-ζιν εἶνετο λ-λαπ-ῆᾶς Σύμ. Μὲ τὸ βοριά γένεται ἔβανο τὸ χῶμα (σκληρύνεται ὡς πέτρα) Τῆν. Ἐχω ἓναν πετσίν, ἄμον ντὸ φορῶ ἀτο ἵνουμεν ἄρκος (ἐκ παραμυθ.) Πόντ. Νὰ μὴ δῇ τί θὰ γενῇ! (ἀρά) Πελοπν. (Λεῦκτρ.) Ἰτὸ νὰ ἐνῇ καλὸ πρόγαδον (αὐτὸ θὰ γίνῃ καλὸ πρόβατο) Μισθ. Ἐνάται χοντρά σὰν κούτσουρε (ἐνάται = ἐγιναν) Πραστ. Ἄνδρας εἶμ-μαι, πονδ-δι νὰ γένω (ἐκ παραμυθ.) Μπόβ. Γίνομαι φρό-νιμος (φρονιμεῖω, συνετίζομαι). Γίνομαι καλὰ (ἀνταλμαβάνω ἐκ νόσου, ἀνταλμαβάνω) κοιν. Μ' αὐτὸ ἡξουρκίζοντο κ' ἡγίνοντο καλὰ Ἀμοργ. Ὅταν εἶχε φόβους, βάλλισκαν χορὶ με μαράδκηνα σὰ ἄστρα καὶ ὕστερα γρίνιθκεν, νιόταν καλὰ (ἔταν ὑπέφερε ἀπὸ φόβου, ἐβάζαν οὐρα με δαμάσκηνα σ' τὰ ἄστρα καὶ ἔπινε καὶ γινόταν καλὰ) Μισθ. Τζαὶ χίτ'σε τζαὶ πιάσαν τα ἄσ' τ' ὠτὶ τζ' ἐνότου σάφορα κά' (ἐσπευσε καὶ τὸν ἐπίασε ἀπὸ τὸ ἀφτί καὶ ἐγινε ἀμέσως καλὰ) μετὰφρ. τοῦ ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγ., 22,51: «καὶ ἀψάμενος τοῦ ὠτίου ἰάσατο αὐτούς» Καππ. || Φρ. Γίνομαι περδίκι (ἀντα-λμαβάνω πλήρως ἐκ νόσου) κοιν. Γίνομαι φύλλον ἐλῖᾶς (συν-ών. με τὴν προηγουμ.) Μύκ. Γίνομαι (κατα)κόκκινος- (σὰν) παντζάρι - θηρίο - σκυλλί - σκύλλος - μπαρούτι - ξίδι - Τοῦρκος ἀπὸ (τὸ) θυμό (μου). Γίνομαι ἔξω φρενῶν (συνών. με τὴν προηγουμ.) Γίνομαι (κατα) κόκκινος - (σὰν) παν-τζάρι ἀπὸ (τῆ) ντροπῆ (μου) κοιν. Πὸ τῇ ἀροπῇ δου γίνηκε κόκκινος σὰν δὴ φωτιά Κῶς (Πυλ.) Γίνομαι (κατα)κίτρινος ἀπὸ (τὸ) φόβο (μου). Γίνομαι σκνίπα - στουπλι - Τοῦρκος - φέσι 'ς τὸ ἡ ἀπὸ τὸ μεθύσι (ὑπερμεθύσκομαι) κοιν. Ἐγίνην ταμπακιέρα (συνών. με τὴν προηγουμ.) Χίος (Καρδάμ.) Ἐγί-νηκενε σκνίπα τσῆ μεθυᾶς (συνών. με τὴν προηγουμ.) Κρήτ. (Ἡράκλ.) Γίνομαι κουδούνι (συνών. με τὴν προηγουμ.) Πε-λοπν. (Κοπαν.) Ἦγην ὁ διαφτιντῆς κουνούπι 'ς τὸ μεθύσι (συνών. με τὴν προηγουμ.) Ἦπ. (Μαργαρ.) Γίνομαι ἄνω-κάτω (ἀναστατώνομαι ἐξ ἀταξίας ἢ ταράσσομαι ἐκ λόγων ἢ ἐνεργειῶν τινος εἰς βάρος μου ἢ ἐκ τινος λυπηροῦ ἢ ὀχληροῦ συμβάντος). Τὸ σπῆτι ἐγινε ἄνω-κάτω με τῇ μετακόμισι κοιν. Ἄνω-κάτω γίνηκε ὁ κόσμος με τὸν πόλεμο (ἀνεστατώθη) κοιν. Ἐπῆγα 'ς τὸ λείψανο κ' ἐγίνηκα ἄνω-κάτω (ἐταρά-χθην, συνεκινήθην πολὺ) Κρήτ. Γένουμεν ἄνω-κάτου Ζάκ. Γίνομαι βάρος (σὲ κάποιον) (ἐπιβαρύνω, καθίσταμαι, φορ-τικός, ἐνοχλῶ τινα). Γίνομαι κολλητισίδα - κουνούπι - τσι-μπούρι (συνών. με τὴν προηγουμ.) κοιν. Οὐ Κώστας γίγκι μπαούλου 'ς τ' φαμιλιά μας (συνών. με τὴν προηγουμ.) βόρ. ἰδιώμ. Καὶ εἰς ἰδιόρρυθμον συντάξιν μετὰ τῶν ἄντων. τύπων μου, σοῦ, τοῦ, πλησιάζω τινὰ ἐνοχλητικῶς καὶ δὴ με ἐρωτι-κὰς διαθέσεις ἀνεπιθυμήτους εἰς αὐτὸν Πελοπν. (Αἰγ. Δίβρ. Πάτρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Δὲν τὸν ἀφίνει, ὅλο τοῦ γίνεται (πιθαν. κατὰ παράλειψιν τοῦ κ ο υ ν ο ὕ π ι, τ σ ι μ π ο ὕ ρ ι κ.τ.τ.· συνών. με τὴν φρ. τ ο ὕ κ ο λ λ ἄ ε ι) Αἰγ. Αὐτὸς μου 'γινε αὐτόθ. Αὐτὸς τοῦ γίνηκε τοῦ ἄλλουνοῦ Πάτρ. Οὐ παπ-πᾶς πῖσου πῆρι κί τῆς γίν'κι τσ' τδούπας Αἰτωλ. Τ' νύχτα αὐτὸς τσ' γίν'κι τσ' βασιλίσσας αὐτόθ. Μὴ μ' γέν'σι, γιατί θὰ σὶ βαρέσου αὐτόθ. Πβ. ἐξ ἐγγρ. τοῦ 1815 εἰς Δ. Λουκόπ., Γεωργ. Ροῦμελ., 447: «Κανεὶς μανεὶς δὲν ἔχει νὰ τοῦ γίνῃ».

Γίνομαι θυσία (θυσιάζομαι ὑπέρ τινος, ἐξυπηρετῶ, εὐεργετῶ τινι, πρὸς ζημίαν μου πολλάκις) κοιν. *Γίνομαι* (χίλια) κοιμῶν (συνών. μετὴν προηγουμ.) κοιν. *Θυσία* ἔνεται ἰὰ σένα Νάξ. (Ἀπύραυθ.) Τὸ βάζο-τὸ ποτήρι γίνηκε (χίλια) κοιμῶν (κατεθρομμάτισθη) κοιν. *Νὰ τσαῖ' στῇ, νὰ μὴ φανῇ, νὰ ἔν' κοιμῶν!* (ἀρά· νὰ ἀφανισθῇ, νὰ φονευθῇ) Μακεδ. (Ἄνω Κώμ.) *Γίνομαι* λούτσα-μούσκεμα-παπὶ (καταβρέχομαι, καθίσταμαι διάβροχος, ἐκ τῆς βροχῆς, συνήθως, ἢ τῆς πτώσεώς μου εἰς τὴν θάλασσαν κ.τ.τ.) κοιν. *Ἐνάμα* λούτσα σάμερε Μισθ. *Γένην* σόχλα (συνών. μετὴν προηγουμ.) αὐτόθ. *Γίνομαι* πετσί καὶ κόκκαλο-ἀγνώριστος-(σάν) μπακαλιάρος (ἀπὸ τὴν ἀδυναμία) (ἀδυνατίζω εἰς μέγαν βαθμὸν) κοιν. *Μωρή, εἶδα χάλια* ναι φτά; *Σὰ βακαλιάρος* εἶνης κ' εἶσαι Νάξ. (Ἀπύραυθ.) *Γίνομαι* τὸ ἓνα (μετὰ κάποιον) (συμφωνῶ ἀπολύτως μετὰ τινος, γίνομαι πιστὸς σύμμαχος του εἰς τι, συνήθως ἐπὶ κακῷ) κοιν. *Ἐγιναν* τὸ ἓνα τους (συνών. μετὴν προηγουμ.) Ζάκ. *Γένηκαν* τὸ ἓνα (συνών. μετὴν προηγουμ.) Βιθυν. *Γίνομαι* αἷτιος γιὰ - σὲ κάτι, ὡς ζημίας-διαζυγίου-καταστροφῆς κοιν. *Γίνομαι* ἐρείπιο - (ἓνα) κουβάρι - σαράβαλο - χούφταλο - ἓνα τσουβάλι κόκκαλα (κυρτοῦμαι, σκελετοῦμαι ἐκ τοῦ γήρατος, νόσου κ.τ.τ.) κοιν. *Ἐνὶ κουβάρι*, δὲ σαλεύ' (συνών. μετὴν προηγουμ.) Μισθ. *Γένομαι* ἓνα σωρὸ κόκκαλα (συνών. μετὴν προηγουμ.) Ζάκ. *Γίνομαι* πτώμα (ἐξαντλοῦμαι ἕως θανάτου ἐκ νόσου ἢ κοπώσεως) κοιν. *Γίνομαι* ἄφαντος - καπνὸς (ἐξαφανίζομαι αἰφνιδίως) κοιν. *Ἐγίνηκε* ἀνεπέτακας (συνών. μετὴν προηγουμ.) Μύκ. *Ἀνιμους γίν' κ'ι* (συνών. μετὴν προηγουμ.) Μακεδ. *Ἀνέμου* πουλλὶ γένηκε (συνών. μετὴν προηγουμ.) Ἡπ. *Ἀμὰ* κεῖνο ῥόντον ῥίσπαρτο (= ἄλίσπαρτο = τὸ οἶνει δι' ἄλατος σπαρέν, ὅθεν καταστραφέν· ἀλλ' ἐκεῖνος ἔγινε ἄφαντος) Συνασσ. *Ἀμορα γίν' κ'ι* τὰ παιδιὰ (ἐξαφανίσθησαν) Βιθυν. *Ἐέν' τον* ῥς σὸν ἄνεμον τὰ φύλλα (ἔγινεν ὅπως εἰς τὸν ἄνεμον τὰ φύλλα, δηλ. διεσκορπίσθη) Χαλδ. *Γίν' κ'ι* τ' ἀνέμ' οὐ καβγᾶς (ἐπὶ σφοδρᾶς λογομαχίας) Ἡπ. *Γίνανε* ἄνεμος τὰ λεφτὰ - τὰ σπύτια (ἐσπαταλήθησαν, κατεστράφησαν) κοιν. *Γίνομαι* σκόνῃ - στάχτη (καταστρέφομαι τελείως) κοιν. *Ἐγιναν* στάχτη καὶ πούλβερη (ἐπὶ μεγάλης περιουσίας ἐξανεμισθείσης ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου δι' ἀνικανότητα τῶν κληρονόμων) Κρήτ. (Μύρθ.) *Στάχτη* νὰ γίνης! (νὰ καταστραφῇς, νὰ ἀποθάνῃς! ἀρά) αὐτόθ. *Γίνανε* γῆς Μαδιάμ (ὡς παθ. τοῦ τὰ καμὲ γῆς Μαδιάμ, ἐκρημνίσθησαν, κατεστράφησαν ὁλοσχερῶς) κοιν. *Γίνομαι* περίελο - ρεζίλι - τοῦ κοροϊδοῦ (γελοιοποιοῦμαι, γίνομαι καταγέλαστος) κοιν. *Γενοῦμαστε* τοῦ γέλιου (συνών. μετὴν προηγουμ.) Σίφν. *Γίνομαι* ἀπὸ δυὸ χωριὰ μετὰ κάποιον (γίνομαι ἄσπονδος ἐχθρὸς τινὸς κατόπιν σοβαρᾶς φιλονικίας, δηλ. δημιουργῶ ἐχθραν οἷα ὑφίσταται συνήθως μεταξὺ γειτονικῶν χωρίων ἐκ δισταμένων συμφερόντων) κοιν. *Θὰ γίνουμε* ἀπὸ δεκαπέντε χωριὰ (συνών. μετὴν προηγουμ.) κοιν. *Τρωγομάστονε* καὶ γινουμάστονε ἀπὸ δυὸ χωριὰ Κρήτ. (Σέλιν.) *Γίνομαι* μαλλιά κουβάρια μετὰ κάποιον (συνών. μετὰς προηγουμ.) κοιν. *Γίνομαι* ἄνθρωπος (ἐξανθρωπίζομαι, ἐξευγενίζομαι, ἐκπολιτίζομαι, πολλάκις καὶ εἰρων., ἐπὶ ἀναξίως πλουτήσαντος ἢ ἀποκτήσαντος ἐν γένει ὑψηλὴν κοινωνικὴν θέσιν) κοιν. *Ἐγινε* ἄνθρωπος κ' αὐτός! (συνών. μετὴν προηγουμ.) κοιν. *Γίν' τ'ι* τ' αὐτὸς ἄθροιστος! (συνών. μετὴν προηγουμ.) Κυδων. *Γίνε* ἄνθρωπος! (γενεὺ σῶφρων, συνετίσου!) Πελοπν. (Γαργαλ.) *Ἐγέρασεν*, κ' ἄνθρωπος κ' ἔέν' τον (= δὲν ἔγινε) Πόντ. *Γίνομαι* μεγάλος ἄνθρωπος-μέγας καὶ πολὺς (καταλαμβάνω ἐξέχουσιν θέσιν εἰς τινα τομέα, καθίσταμαι διάσημος) λόγ. συνήθ. *Γίνομαι* μέγας καὶ μεγάλος (συνών. μετὴν προηγουμ.) Μύκ. *Γίνομαι* κάποιος-κάτι (συν-

ών. μετὴν προηγουμ.) κοιν. *Γίνομαι* νοικοκύρης (ἀποκτῶ τι, καθίσταμαι κύριος τινος, ἰδίᾳ μεγάλης περιουσίας, εὐπορος) κοιν. *Γίνομαι* ἀφεντικὸς (συνών. μετὴν προηγουμ. ἢ καὶ γίνομαι προϋστάμενος) κοιν. *Γίνομαι* μετὰ λεφτὰ - μετὰ σπύτια (συνών. μετὴν προηγουμ.) κοιν. *Ἡ* αὐτὴ σημ. καὶ ἄνευ κατηγορ. Κρήτ. (Μεραμβ.) Πόντ.: *Ἀπὸ* δυὸ κλαδιὰ κριθάρι θὰ γενῇς Μεραμβ. *Ἐφτωχὸς* ἔτον, ἄμα ἀτῶρα ἔέν' τον (= ἐπλούτισεν) Πόντ. *Γίνομαι* ὑπὸ σὲ κάποιον (ὑποτάσσομαι, ὑπακούω εἰς τὰς θελήσεις, τὰ κελεύσματά τινος) κοιν. *Ἐπρεπε* νὰ ῥθῃ ἐκεῖνος, ποῦ ναι κατώτερός σου, νὰ προσπέσῃ, ὅχι νὰ πᾶς ἐσύ, νὰ γίνῃς ὑπὸ (συνών. μετὴν προηγουμ.) κοιν. *Ἐγὼ* δὲ γίνομαι ὑπὸ κανενὸς (συνών. μετὴν προηγουμ.) κοιν. *Ἐὼ* ῥς σὸν Ἀραβὸν ὑπὸ κ' ἴνομαι (ἐκ παραμυθ.) Χαλδ. *Γίνομαι* ἀγνώριστος ἀπὸ τίς λάσπες-τὰ κάρβουνα-τὸ πάχος-τὴν καλοπέραση κ.τ.τ. (ἐπὶ κακῆς καὶ καλῆς σημ., φθάνω εἰς σημείον νὰ μὴ ἀναγνωρίζομαι ἐκ ζημίας ἢ βελτιώσεως τὴν ὁποῖαν ὑπέστην) κοιν. *Καὶ* ἄνευ κατηγορ.: *Γίνομαι* ὁλοένα (ρυπαίνομαι) Πελοπν. (Κοπαν.) *Γίνομαι* μασκαρᾶς (μεταμφιέζομαι κατὰ τὰς Ἀπόκρεως ἢ, μεταφ., φέρομαι ὑπούλως, ὑποκριτικῶς) κοιν. *Γίν' κ'ι* κακὰ (ἐπεδεινώθη ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του) Ἡπ. (Ζαγόρ.) *Γίν' κ'ι* τὰ μοῦτρα τ' κριάς (ἐπὶ τῶν ἀναισχύντων) Ἡπ. (Ἰωάνν.) *Γίνομαι* κουτὸς (φέρομαι ἀνοήτως) *Μὴ γίνεσαι* κουτὸς! (πρόσεχε μὴ σὲ ἐξαπατήσουν, διασφάλισε, *κοίταξε* τὸ ἀτομικόν σου συμφέρον!) *Γίνομαι* παιδί (φέρομαι ἀφελῶς) *Μὴ γίνεσαι* παιδί! (συνών. μετὴν προηγουμ.) *Τί* ἔγινες; (Ποῦ ἦσαν ἀφ' οὗ σὲ εἶδον διὰ τελευταίαν φοράν; *Τί* σοῦ συνέβη; Πβ. *γίνομαι* ἄφαντος) κοιν. *Τί γέν' κε* τὸ παιδί; (συνών. μετὴν προηγουμ.) *Τί γίν' κ'ι*; βόρ. ἰδιώμ. *Τί γίνεσαι* τὸ ζήτημά σου; (ποῖα εἶναι ἡ ἐξέλιξις τῆς ὑποθέσεώς σου;) *Δὲν* ξέρω τί θὰ γίνω (...πῶς θὰ ἐξελιχθῶν τὰ πράγματά μου, αἱ ὑποθέσεις μου, ἡ ζωὴ μου) κοιν. *Νὰ* ἰδοῦμε τί θὰ γένουμε! Πελοπν. (Παππούλ.) *Τί* θὰ γίνουμε, ἂν δὲ βρέξῃ καὶ ἂν βρέξῃ, ποῦ θὰ πᾶμε! (παιγνιδῶς, ἐπὶ τῶν προσδοκόντων τὰ πάντα ἐκ τῆς φορᾶς τῶν πραγμάτων, ἢ ἐκ τῆς θείας προνοίας) κοιν. *Τί* θὰ γίνουμε, σὰ δὲ βρῇ! (συνών. μετὴν προηγουμ.) Κυδων. *Τί* θὰ γίνῃ τὸ χάλι μου! (τί θὰ ἀπογίνω! ἐπὶ τῶν οὐδεμίαν ἐλπίδα βελτιώσεως τῆς κακῆς καταστάσεως αὐτῶν ἐλπίζόντων) κοιν. *Πῶς* ἔγινες ἔτσι! (πῶς κατήντησες! πόσον ἀδυνάτισες - ἐχρεωκόπησες!) κοιν. *Βλέπεις* πῶς ἔγινε! κοιν. *Πῶς* γινουμάστε, ὅταν γεράσωμε! Ἴος *Γίνομαι* κουρκούτι (ἐπὶ γερόντων, ἀπομωραίνομαι· συνών. μετὰς *κουρκουτιάζω*, *κουρκουτιάζει* τὸ *μυαλό* μου) κοιν. *Γίνομαι* ἀπὸ δήμαρχος κλητήρας (ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ βίου πρὸς τὸ χειρότερον) κοιν. *Τσιμέντο* νὰ γίνῃ! (οὐδόλως ἐνδιαφέρομαι τί θὰ συμβῇ· συνών. μετὴν ἀρχ. «γαῖα πυρὶ μειχθήτω») κοιν. || Παροιμ. φρ.

Ἀβούθηθα μου, φτωχέ, | νὰ μὴ γίνω σὰ γαῖ σὲ

(εἰρων., ἐπὶ πλουσίων παραπονουμένων διὰ τὴν δῆθεν κακὴν οἰκονομικὴν των κατάστασιν) Μύκ.

Βουήθηθα μι κ' ἰσύ, φτουχέ μ', | νὰ μὴ γίνω σὰν ἰσένα (συνών. μετὴν προηγουμ.) Λέσβ.

Κι ἂν κελαηδᾷ ἢ ὀχιά, δὲ γίνεσαι γαρδέλι (παρὰ πᾶσαν φαινομενικὴν μεταβολὴν ἢ πονηρὰ φύσιν δὲν μεταβάλλεται) — Λεξ. Δημητρ.

Ἡ σπάκα γίνῃ ἀπόσπακα καὶ οἱ κοπιᾶς λιβάνι καὶ οἱ ἐπαῖτες τοῦ λαοῦ γίνῃσα καπετάνιοι

(ἵσπακα = τὸ φυτὸν ἀσφάκα, ἀπόσπακα = τὸ φυτὸν ἐλελίσφακος· ἐπὶ τοῦ ἀσταθμήτου τῶν ἀνθρωπίνων, ὅπου

οἱ εὐτελεῖς καταλαμβάνουν τὴν θέσιν τῶν εὐγενῶν) Πελοπν. (Λακων.)

Γίνητα χαμηλὴ συγκιὰ | κ' εἶναι τὰ σῦκα ζας γλυκὰ
(ἐγίναντε ὑποχείριοι πάντων, ὡς ἡ χαμηλὴ συγκιὰ, τῆς ὁποίας
πᾶς διαβάτης δύναται νὰ δρέψῃ τοὺς καρπούς· ἐκ μοιρολ.)
Πελοπν. (Μάν.) 'Σ τοῦ χέρι τ' νὰ ἴταν, παππᾶς ἰγίνινταν
(ὅτι δὲν δύναται τις νὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμεῖ) Λέσβ. Γί-
ν'τσι κουλουτσούθ' τσι μάκρινι τσ' ἢ ῥ -οὐρά τ' (ἐπὶ τῶν
ἐνεκα μικρᾶς εὐπορίας ἀλαζονευομένων) αὐτόθ. || Γνωμ.
Γιὰ νὰ γίνῃς, ἢ ἔρημα ἢ εὖρημα (διὰ νὰ πλουτήσῃς, ἢ πρέπει
νὰ εὖρης ἐγκαταλειμμένην περιουσίαν ἢ θησαυρόν) Αἰγιν.
Τὰ χυμένα μαζωμένα δὲ γίνονται (συνών. με τήν: τὰ γ ε -
ν ὁ μ ε ν α ο ὕ κ ἀ π ο γ ῖ γ ν ε τ α ι) Πελοπν. ('Αράχ.) ||
Αἰνίγμ. Τὰ δύο τρία γένονται (ἐπὶ τῶν γηρασκόντων· οἱ δύο
πόδες γίνονται τρεῖς, με τὴν προσθήκην τῆς ράβδου) Πελοπν.
(Κόκκιν. Πυλ.)

'Εχονίσαν τὰ βουνά, | ἐκοδύναν τὰ μακριά,
τὰ δύο τρία γίνησα | κ' οἱ μύλοι δὲν ἀλέθουσι

(ἐλευκάνθη ἡ κεφαλὴ, ἐξησθένησαν οἱ ὀφθαλμοί, προσετέθη
ράβδος εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἐξησθενημένων ποδῶν, οἱ ὁδόντες
δὲν βοηθοῦν εἰς τὴν μάσησιν) Πελοπν. (Μάν.) || 'Ἀσμ.

Βαπόρια μου, καράβια μου, μαῦρα πουλλιά γενῆτε,
πηγαίνετε 'ς τὸ Μπειραιᾶ, 'ς τὴ μάννα νὰ τὸ πῆτε
(ἐκ μοιρολ.) 'Ιος

Οἱ κλέφτες ἐσκορπίσανε καὶ γένανε βουλούκια
"Ηπ. (Μαργαρ.)

Τεπελένι Τεπελένι, | πάλ' 'Ελληνικὸ θὰ γένη
"Ηπ. (Λούκοβ.)

'Εσὺ θαρρεῖς θὰ μ' ἀρηθῇς καὶ θενὰ κитρινίσω·
κότισινο ρόδο θὰ γενῶ, νὰ σ' ἀποδαιμονίσω
(νὰ σ' ἀποδαιμονίσω = νὰ σὲ ἐκνευρίσω) Φολέγ.

'Ακόμα δυὸ θὰ καρτερῶ καὶ τρεῖς θ' ἀπανταχαίνω
ἐὰν δὲν ἔρθῃ μέσ' 'ς τοὺς τρεῖς, καλόγρια θὰ γένω
Σίφν. || Ποίημ.

Σὰν ποτάμι τὸ αἷμα ἐγίνη
καὶ κυλάει 'ς τὴν ἀμμουδιά

Δ. Σολωμ., 15. β) 'Επὶ ἐμψύχων καὶ ἀψύχων, αὐξάνομαι,
προάγομαι εἰς ἡλικίαν, παλαιοῦμαι κοιν. Πβ. ἀρχ., Ξενοφ.
Κύρ. Παιδ. 1, 4, 16: «ἀμφὶ τὰ πέντε... ἔτη γεγονώς»: 'Εγινε
ἐκατὸ χρόνων ἢ ἐκκλησία μας κοιν. "Οταν κίνησα νὰ γένω
λίγου μεγαλύτερος, ἐτότες με πῆραν καὶ στρατιώτῃ "Ηπ.
(Μαζαρακ.) Τὸν γένη σαράντα μέρες, μάννα του παίνει 'ν
ἐκκλησία (ὅταν γίνη σαράντα ἡμερῶν, τὸ παιδί ἐνν., ἢ μη-
τέρα του πηγαίνει εἰς τὴν ἐκκλησίαν) ἀγν. τόπ. Καὶ ἄνευ
κατηγορ., φθάνω εἰς σημεῖον ἀκμῆς, τελειοῦμαι: "Ἀσμ.

'Απὸ μικρὴ σ' ἀγάπησα, νὰ γένης, νὰ σὲ πάρω
καὶ σ' ἔγινες, μεγάλωσες κι ἄλλον καλὸνα παίρνεις
Θράκ.

'Εγέν'τον ὁ αἰχμάλωτον, ἐγέν'τον κ' ἐρματῶθεν,
ἐπέρειν τ' ἐλαφρόν σπαθὶν κ' ἔλλενικὸν κοντάριον

(ἐγέν'τον = ὠρίμασεν εἰς ἡλικίαν, ἡνδρώθη, ἐ μ ε γ ἄ λ ω -
σ ε) Κερασ. γ) 'Επὶ ζῳων, εἶμαι εἰς κατάλληλον ἡλικίαν διὰ
σφαγὴν καὶ βρώσιν Πελοπν. ("Ηλ.) δ) 'Επὶ ποσῶν, συμπο-
σοῦμαι, προκύπτω, ἀπαρτίζω σύνθηθ.: Πέντε καὶ πέντε γί-
νονται δέκα (συνών. με τὸ κ ἄ ν ο υ ν). Εἶχα δέκα χιλιάδες 'ς
τὸν τόκο καὶ γένανε δώδεκα. Οἱ τόκοι ἔγιναν χίλιες δραχμῆς

σύνθηθ. Γίνηκαν ὅλοι μαζί πενήντα Θράκ. ('Ηράκλ.) 'Εμά-
σανε πολλὰ καίκια καὶ γέρονταν τσέτα καὶ ψάρευαν με δί-
χτυα (τσέτα = ὁμάς) Θεσσ. (Τρίκερ.) Τσ' λογαριάζ'ς πόσοι
γίν'τι; Προπ. (Κύζ.) Οὐλο οἱ ἄδριοι 'πέθνησαν· πάδα τρια-
δαῖνιὰ ἤδασι, σαράδα δὲ γέν'δασι (ἐκ διηγ.) Προπ. (Μαρ-
μαρ.) Γέν'δα ἔξι χωριά 'ς τὸ Μαρμαρᾶ αὐτόθ. ε) 'Απροσ.,
ἐπὶ χρόνου, συμπληροῦται, ἐπέρχεται πολλαχ.: 'Εγινε με-
σημέρι - βράδυ - πρωὶ πολλαχ. 'Εγέν'τον ἡμέρα, κι ἀκόμαν
κοιμᾶται Πόντ. Γίν'κι μέρα (=ἐξημέρωσε) "Ηπ. "Εν'τον
ἕνας χρόνος κ' εἶδα τον (παρῆλθεν ἔτος, καὶ δὲν τὸν εἶδον)
Πόντ.

Γ) 'Απρόσ. 1) 'Ιδίᾳ εἰς φρ. γίνεται = εἶναι δυνατόν νὰ
τελεσθῇ, νὰ συμβῇ τι κοιν. καὶ Πόντ.: Αὐτὸ δὲ γίνεται. Γί-
νεται ἢ δὲ γίνεται; Πές μου, νὰ ξέρω. Γίνεται νὰ μὴν ἔρθῃ; -
νὰ μὴν κατάλαβε; - νὰ μὴν τὸ ξέρῃ; Γίνεται αὐτὸ ποτέ;
Πῶς γίνεται αὐτό! (ἀδύνατον! πῶς εἶναι δυνατόν νὰ συμ-
βαίῃ τέτοιο πρᾶγμα!) "Αν γίνεται, καλὰ· ἀλλιῶς ἄς
το. Δὲ γίνεται - δὲ θὰ γένη τίποτα δουλειὰ (οὐδὲν μέσον
θεραπείας ὑπάρχει) κοιν. Δὲ γίνεται τίποτα - δουλειὰ με τὰ
παρακάλια, πρέπει νὰ τὸ ἀπαιτήσῃς. Δὲ γίνεται τίποτα
γιὰ τὴ θεραπεία τοῦ ἀρρώστου (οὐδεὶς τρόπος, οὐδεμία δυ-
νατότης θεραπείας ὑπάρχει). Δὲ γίνεται, κάτι μοῦ κρύ-
βεις (δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μοῦ λέγῃς - δὲν μοῦ λέγεις τὴν
ἀλήθειαν). Τί γίνεται λοιπὸν τώρα; (τί δέον γενέσθαι;).
Καλύτερο - καλύτερα δὲ γίνεται (δὲν εἶναι δυνατόν νὰ
ὑπάρξῃ καλύτερόν τι δοθέντος τινὸς ἢ νὰ συμβῇ τι κατὰ κα-
λύτερον τρόπον) κοιν. Δὲ γίνιδιν αὐτὲς οἱ δ'λεῖες Κυδων.
"Οχι γένεται, ὄχι δὲ γένεται, ξέρω 'γὼ τί, σ'κώθηκε "Ηπ.
(Μαργαρ.) Κι ἂν ἐθέλῃ νὰ τὰ πουλήσουμε οὐλα, γένεται κ'
ἔτσι Σ. Δάφνης, Ν. 'Εστία, 21 (1937), 443. Πού τὸ εἶδες,
κορίτσι νὰ κοιμᾶται ξαπλωμένο καὶ νὰ φαίν'νται τὰ ποδάριά
τ'; Μήτ' ὁ μπαμπᾶς σου, κόρη μου, δὲν γίν'ται νὰ γλέπ'
μήτε τὰ δάχτυλά σ' (...δὲν εἶναι ὀρθόν...) Π. Παπαχριστοδ.,
Θράκ. ἡθογραφ. 2, 98. "Εβαλα τὰ δυνατά μου τούτη ἢ φωνὴ
ν' ἀκουστῇ ὅσο γίνεται Κ. Μπαστ., 'Αλιευτ., 8. || Παροιμ.
'Σ τὸ φοῦρνο καὶ 'ς τὸ μύλο δὲ γίνεται (ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν
νὰ κάμνης συγχρόνως δύο τελείως διάφορα ἔργα) Ι. Βενιζέλ.,
Παροιμ.² 72, 104. || Γνωμ. Τὸ αἷμα νερὸ δὲ γίνεται (ὁ συγ-
γενικὸς δεσμός παρὰ τὴν προσωρινὴν ἐχθρότητα δὲν λησμο-
νεῖται, καὶ ἡ ἀγάπη ἀποκαθίσταται). Δὲ γίνεται τίποτα χω-
ρὶς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ κοιν. Χωρὶς ν' ἀναγκάσῃς δὲ γίνε-
ται δουλειὰ Πελοπν. (Κυνουρ.) Μὲ τὴν ὀκνηρίαν δουλειὰ κ'ι
γίνεται (με τὴν ὀκνηρίαν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποδώσῃς
ἔργον) Πόντ. (Οἶν.) || 'Ἀσμ.

Δὲν ἡμπορεῖ νὰ πορπατῇ, δὲ γίνεται νὰ δράμῃ

Κάρπ. 2) 'Υπάρχει καιρὸς, εὐκαιρία διὰ τι "Ηπ. ('Ιωάνν.): Δὲ
μοῦ γένιτι (δὲν εὐκαιρῶ). 3) Προσαρμόζεται, ἐφαρμόζεται τι
εἰς τι πολλαχ.: Μοῦ γίνεται τὸ καπέλλο - τὸ φόρεμα (συνών.
με τὸ μ ο ὕ κ ἄ ν ε ι). Δὲ μοῦ γίνονται τὰ παπούτσια σύνθηθ.
4) 'Υπάρχει συγγένεια μετὰ τινος πολλαχ.: Τί σοῦ γίνεται ὁ
Νίκος; Σχιν. 5) Μοῦ γεννᾶται φόβος, φοβοῦμαι "Ηπ. (Ζα-
γόρ. κ.ά.): Τὸν εἶδα κί μ' γίν'κι (= ἐφοβήθην) Ζαγόρ. Κα-
θὼς τοὺν εἶδα, μοῦ γίν'κι αὐτόθ. Μοῦ γίν'κι ἀπὸ τὸ φόβο μ'
(κατεταράχθην· συνών. με τὰ ἐ λ α χ τ ἄ ρ η σ α, τ ἄ
χ ἄ σ α, τ ρ ὁ μ α ξ α) αὐτόθ.

γίνωμα τό, πολλαχ. γίνουμα βόρ. ιδιῶμ. γένωμα Εὐβ.
(Κουρ.) "Ηπ.—Δ. Λουκοπ., Γεωργ. Ρούμελ., 188. — Λεξ.
Αἰν. γένουμα "Ηπ. (Πλατανούσ.)

'Εκ τοῦ ρ. γί ν ο μ α ι, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γέ ν ο μ α ι.

